

Ванг Лијонг

Заменик директора Кинеског центра
за савремене светске студије
Пекинг (НР Кина)

Лин Јоуглијанг

Виши научни сарадник Кинеског центра
за савремене светске студије
Пекинг (НР Кина)

УДК 338.123(510)

323(510)

327(510)

Дискусија/чланак

Примљен: 08.04.2024.

Прихваћен: 17.04.2024.

doi: 10.5937/napredak5-50322

Достигнућа изградње „Појаса и пута“ у протеклој деценији и могућности развоја

Сажетак: Пре десет година, са дубоким увидом у глобалне развојне трендове и с циљем промовисања заједничког развоја и људског напретка, генерални секретар Си Ђинпинг представио је велику иницијативу „Појас и пут“, а већ сада се може закључити да је реч о успешном и глобално важном пројекту који је унапредио светску економију, али и креирао потпуно нов модел међународног кооперативног развоја. Овај текст нуди низ конкретних података: на пример, Кина је потписала меморандуме о сарадњи на Дигиталном путу свиле са 17 земаља, успоставила билатералне механизме сарадње за е-трговину Пута свиле са 23 земље и изградила 34 прекогранична земаљска кабловска система и неколико међународних подморских каблова. Још важније је да су међу тим државама реализовани бројни облици интеграције, од сарадње у култури, образовању, туризму, науци и технологији, до изградње и ширења транспортне инфраструктуре. Захваљујући отвореном и партнерском односу, промењена је парадигма развоја међународне сарадње, што у перспективи најављује проширење домена сарадње новим пројектима као што су Зелени пут свиле, Дигитални пут свиле и Здравствени пут свиле. То подразумева нови начин размишљања и приступ вредностима, правилима и стандардима и промовисање нових технологија као што су вештачка интелигенција, „велики подаци“, рачунарство у облаку и интернет култура.

Кључне речи: „Појас и пут“, развојна оријентација, глобална инфраструктурна улагања, борба за моћ, период турбуленција, нова парадигма сарадње

Пре десет година, с дубоким увидом у глобалне развојне трендове заједничког развоја и људског напретка, генерални секретар Си Ђинпинг представио је велику иницијативу „Појас и пут“. Током протекле деценије, ова иницијатива је не само снажно унапредила процес глобалног повезивања, већ исто тако креирала потпуно нов модел међународног

кооперативног развоја и спровела иновативно истраживање ради промена у глобалном управљању. На тај начин је постала прекретница у историји људског развоја, поготово савремених међународних односа, као и значајна подршка у промовисању обнове кинеске нације и изградњи модерне социјалистичке државе с кинеским карактеристикама.

Изузетна достигнућа деценијске изградње „Појаса и пута“

У оквиру ове иницијативе међусобно се допуњује „пет веза“ са „чврстом повезаношћу“, „меком повезаношћу“ и директним везама између људи које узajамно истичу њихове најбоље карактеристике. Иницијатива је не само остварила директне и стварне резултате који привлаче светску пажњу него је, такође, поставила свеобухватне и дугорочне резултате од којих ће имати користи будуће генерације.

60 |

Прво, иницијатива је унапредила политичке, економске и друштвене односе Кине с партнерским државама. До јуна 2023. Кина је потписала документе о сарадњи у оквиру иницијативе са 152 државе света и 32 међународне организације, обухвативши више од три четвртине држава на свету и 60 процената глобалног становништва. До краја августа Кина је потписала 21 уговор о слободној трговини са 28 земаља и региона, а трговина робом између Кине и партнера у оквиру иницијативе повећана је са 1,04 трилиона долара у 2013. години на 2,07 трилиона долара у 2022, што представља просечан годишњи раст од осам процената. Године 2022. удео укупног увоза и извоза Кине с партнерским државама у оквиру иницијативе износио је 32,84 процента, што је за 7,82 процентна поена више него у 2013. години. Између 2013. и 2022. укупна вредност нових пројектних уговора које су потписала кинеска предузећа са партнерским државама у оквиру иницијативе достигла је 1,2 трилиона долара, а промет 800 милијарди долара, што чини половину укупне вредности уговорених иностраних пројеката током истог

периода. Двосмерне инвестиције између Кине и партнерских држава у оквиру иницијативе достигле су износ од 270 милијарди долара, а инвестиције у Зонама прекоморске економске и трговинске сарадње (енгл. ОЕТСЗ) у партнерским државама у оквиру иницијативе износили су 57,13 милијарди долара, што је отворило 421.000 локалних радних места. Економски односи између Кине и њених партнера у оквиру иницијативе побољшали су отпорност канала снабдевања свих тих земаља. Године 2022. кинески извоз текстилних производа повећан је за 14,5%, извоз електронских компоненти за 21,1%, основних органских хемијских производа за 31,1%, а делова за аутомобиле за 24,6%, док је увоз у области енергетике и пољопривреде повећан за 58,8% односно 13,4%. Иницијатива има важну улогу у обезбеђивању стабилних залиха енергије, хране и кључних минерала свим укљученим земљама.

Друго, иницијатива „Појас и пут“ унапредила је глобални процес свеобухватног повезивања. Током протеклих 10 година, упоредо с унапређењем повезивања „четири у један“, тј. копна, мора, свемира и сајберпростора, обликовао се и оквир повезивања „шест коридора, шест путева и многобројних земаља и лука“. Теретни возови на пругама између Кине и Европе повећали су путовања са 80 током 2013. на 16.000 током 2022, повезујући више од 110 градова у Кини и 216 градова у Европи до краја јуна 2023. године. Од пуштања у рад пруге Кина–Лаос, у децембру 2021, забележено је укупно 20 милиона путничких путовања, док теретни железнички саобраћај обухвата Лаос, Тајланд, Мјанмар, Камбоџу и Сингапур. Категорије робе повећане су

Ванг Лијонг

Лин Јоуглијанг

Достигнућа изградње „Појаса и пута“

у протеклој деценији и могућности развоја

са 100, укључујући пре свега хемијска ђубрива и робу широке потрошње, на више од 1.200, међи којима су електроника, фотонапонска енергија и воће из хладног ланца. Нови западни копнено-поморски коридор успостављен је преко источне, централне и западне пруге, ширећи се у 18 провинција, аутономних региона и општина под директном надлежношћу централне владе, као и у 61 град, док логистичка и транспортна мрежа повезује 119 земаља и региона, као и 393 луке широм света. Кина је потписала меморандуме о разумевању за сарадњу на Дигиталном путу свиле са 17 земаља, установила билатералне кооперативне механизме у е-трговини за Пут свиле са 23 земље и изградила 34 прекогранична копнена кабловска система и неколико међународних подморских каблова. Још важније је то што су железница између Кине и Европе, нови западни копнено-поморски коридор, железница између Кине и Лаоса и Дигитални пут свиле промовисали интеграцију укључених земаља и на тај начин остварили још већи ефекат интеграције. У оквиру иницијативе „Појас и пут“, док се наставља сарадња у култури, образовању, туризму, науци и технологији, у смањивању сиромаштва, у спорту, медицини и јавном здравству, људи у укљученим земљама нису само прихватили визију сарадње коју нуди иницијатива већ, такође, активно учествују у процесу изградње „Појаса и пута“, све више постајући значајни учесници који доприносе овој иницијативи.

Треће, иницијатива је подстакла светски економски опоравак. Изградња „Појаса и пута“ донела је стварни економски развој и благостање људима у земљама учесницама. На пример, кинеско-белоруски индустријски парк „Велики

камен“ привукао је 107 предузећа из 15 земаља, обухвативши производњу машина, е-трговину, нове материјале, традиционалну кинеску медицину, вештачку интелигенцију и развој мреже 5G, и постао највећи индустријски парк у евроазијском региону. Од тренутка када је један енглески конгломерат уложио средства и узео учешће у раду луке Пиреј у Грчкој, ова највећа средоземна лука успела је да се извуче из оперативних потешкоћа и да се опорави, што је грчки премијер Мицотакис похвалио као „значајан пројекат од којег сви имају користи“. Други кинески конгломерат, после куповине челичане у Смедереву, у Србији, опоравио је ово предузеће које је годинама бележило губитке, претворивши га у профитно предузеће и сачувавши 5.000 локалних радних места, па је тако ово предузеће постало други по величини извозник у држави. Још једна кинеска компанија потписала је уговор о изградњи електране Путалам на Сри Ланки и тако решила проблем снабдевања струјом 20 милиона људи и обезбедила 40% укупног снабдевања струјом у тој земљи. Инжењерски пројекти као што су железница Момбаса–Најроби, железница Адис Абеба – Џибути, брза железница Џакарта–Бандунг и тунел Камчик, у великој мери смањили су трошкове локалног транспорта. Према извештају Светске банке о економичности „Појаса и пута“: Могућности и ризици транспортних коридора – транспортна инфраструктура у оквиру ове иницијативе може скратити време путовања за економије покривене овим коридорима за чак 12%, повећати трговину у тим економијама за 2,8–9,7% и стварне приходе за 1,2–3,4%, чиме би се помогло да 7,6 милиона људи изађе из крајњег сиромаштва, а 32 милиона

људи из умереног сиромаштва. Према студији Центра за економска и пословна истраживања Велике Британије, до 2040. иницијатива „Појас и пут“ за преко 10 милијарди долара повећаће БДП у више од 50 земаља учесница, док ће Сједињене Америчке Државе, иако нису укључене у иницијативу, имати корист од повећања свог економског раста за 1,4 процента.

Четврто, иницијатива је унела иновације у парадигму међународне сарадње и глобалног управљања. Традиционална међународна сарадња у суштини се руководи логиком „давања приоритета институцијама“, то јест да прво треба поставити институционална правила, а затим реализовати сарадњу у складу са обједињеним правилима. Постоје три главна проблема у институционално вођеној сарадњи: прво, неке од тих институција не могу гарантовати једнака права свим земљама; друго, институције саме по себи нису довољне да подстакну развојну виталност свих учесница; и, треће, оваква сарадња може да доведе до недовољног снабдевања јавних добара као што је инфраструктура. Иницијатива „Појас и пут“ превазилази традиционални модел међународне сарадње тако што комбинује усмереност на правила са усмереношћу на практичну сарадњу, врхунски дизајн с „корачањем кроз реку у потрази за камењем“, те тако што комбинује државну функцију с тржишном логиком, инфраструктуру с финансијским иновацијама и фокус на кључним тачкама с отвореношћу и инклузијом, истичући мудрост спајања знања и деловања која доводи до јединства теорије и праксе. Примена иницијативе „Појас и пут“ довела је до промене у парадигми међународног кооперативног развоја. У последњих неколико

година појавио се велики број концептуализација међународне сарадње који преузимају кинеску иницијативу када је реч о партнерима, доменима, идејама и путевима сарадње. Идеје о сарадњи које имају друге земље у развоју, на пример казахстанска иницијатива „Светли пут“, монголска иницијатива „Развој путева“, стратегија Лаоса за повезивање путевима ове земље без излаза на море, као и турска иницијатива „Средњи коридор“, блиско су повезане са иницијативом „Појас и пут“, при чему се такозване алтернативе, на пример „Мрежа плавих тачака“, „Изградимо бољи свет“ и „Партнерство за глобалну инфраструктуру и улагања“ такође угледају на искуство „Појаса и пута“. У ствари, општи став међународне заједнице јесте да је ова иницијатива прва оставила дубок траг у изградњи глобалне инфраструктуре, с вишеструким предностима у инфраструктури, производним капацитетима, финансирању и погодностима, па развојни тренд изградње „Појаса и пута“ не може бити ометен конкурентним идејама које долазе споља.

Петом, ова иницијатива је повећала право гласа и утицај земаља у развоју. Она је променила историју у којој земље у развоју морају неизоставно учествовати и мора бити интегрисана у институционалне платформе створене на Западу, пружајући значајну платформу за спровођење еволуционих „инкременталних промена“ у међународном систему, помажући тржиштима и земљама у развоју да повећају своје право гласа и утицај у међународним пословима и усмеравајући међународни поредак и глобално управљање ка већој праведности и рационалности. Данас Уједињене нације

Ванг Лијонг
Лин Јоуглијанг

Достигнућа изградње „Појаса и пута“
у протеклој деценији и могућности развоја

и остале велике међународне институције као што су Група 20 (G20), Азијско-пацифичка економска сарадња (енгл. АРЕС) и Шангајска организација за сарадњу увелико прихватају кооперативну визију иницијативе „Појас и пут“. При томе, Азијска инфраструктурна инвестициона банка има чак 106 чланова, а износ њених финансија достиже 38,8 милијарди долара, Фонд за Пут свиле обезбеђује инвестициону

и финансијску подршку за преко 60 земаља и региона широм света, а такође су формулисани механизми сарадње у чијем је средишту Форум за међународну сарадњу у оквиру „Појаса и пута“. Интеграција развојних стратегија и развојног планирања Кине и осталих земаља у развоју у оквиру иницијативе „Појас и пут“ све је дубља, што чини економску глобализацију отворенијом, инклузивнијом, уравнотеженијом

Лет дрона изнад Шангаја, НР Кина
Фото: Shutterstock

и кориснијом за све и пружа важне прилике и потпуно нове опције за развој земаља у процесу њихових самосталних тежњи ка модернизацији. Остале земље у развоју у оквиру иницијативе подржавају праведност када је реч о горућим међународним и регионалним питањима и отворено говоре о проналажењу узрока настанка пандемије ковида 19, о људским правима, Хонгконгу, Синђану и Тајвану, те су тако постале чврсти савезници и присталице Кине у промовисању међународне правде и заштити њених основних националних интереса.

64 |

Новонастала ситуација наспрам квалитетне заједничке изградње „Појаса и пута“

С обзиром на то да су се дубоке светске промене, незабележене током једног века, убрзале у последњих неколико година, глобални политички и економски обрасци доживљавају свеопште промене, а светске цивилизације међусобно се обогаћују и подстичу, изградња „Појаса и пута“ подржава много тежу историјску мисију и суочава се са све сложенијим еколошким условима.

Прво, светски економски опоравак и раст и даље су слаби. Док је светски економски развој главни циклус, а пандемија споредни, овај споредни циклус могао би утицати на главни на одређени начин, али не може променити његов општи смер. Ублажавање пандемије ковида 19 може да смањи неред у индустријским и трговинским ланцима снабдевања и да покрене заустављену развојну динамику. Међутим, на

макроплану, светска економија остаје у периоду преласка са старих покретача на нове покретаче и у ситуацији у којој је тешко наставити с применом старог развојног модела, а нови економски покретачи још сазревају, па ће због тога раст светске економије бити спор или умерено спор у дужем периоду у будућности. У исто време, пошто се може повећати утицај политичких безбедносних фактора, криза у Украјини и надметање великих сила утицали су на трговинску, инвестициону и финансијску стабилност, на безбедност хране и енергетике, па ће проћи много времена пре него што реакција на глобализацију, унилатерализам и протекционизам почне да јењава. Светска економија се суочава с двојним притиском слабог опоравка и сталне инфлације, при чему фрагментација трговинских правила спречава дубљу сарадњу, подела економских и технолошких система омета развојни процес глобализације, а климатске промене и екстремне временске прилике потенцијално изазивају хуманитарну кризу великих размера. Подстицањем изградње „Појаса и пута“ помоћи ће се и наставити коришћење узајамних предности индустријских и трговинских ланаца снабдевања између Кине и њених партнера у оквиру иницијативе, унапредити кооперативни потенцијали и унети већа стабилност, сигурност, равнотежа и снажна динамика у глобални развој.

Друго, повећава се свеопшти притисак дуговања на земље учеснице ове иницијативе. Према статистици Међународног монетарног фонда, 70 економија с ниским приходима има дуговања од 326 милијарди, а половина тих економија је већ запала или ће запасти у дужничку

Ванг Лијонг

Лин Јоуглијанг

Достигнућа изградње „Појаса и пута“

у протеклој деценији и могућности развоја

кризу. У азијско-пацифичком региону просечна државна дуговања достигла су свој највиши ниво у последњих 18 година, а 19 земаља овог региона означене су као високоризичне када је реч о дужничкој кризи. Обим афричких дуговања упадљиво је повећан током последње деценије и достигао је износ од 696 милијарди долара током 2022, због чега је 60% афричких земаља изложено високом ризику од дужничке кризе. Главни период отплате дугова за земље у развоју у азијско-пацифичком региону и у Африци доспева за неколико година, што би могло изазвати највећу масовну дужничку кризу за земље у развоју током неколико деценија, као и економске кризе и друштвене потресе у многим земљама. Кина није главни поверилац за земље са средњим и ниским приходима. Према подацима Светске банке, повећање дуга земаља у развоју настаје углавном због западњачких трговинских поверилаца и мултилатералних финансијских институција, па билатерални државни дугови имају удео мањи од 30%, док су дуговања према Кини мања од 10%. Упркос томе, кинески државни зајмови чине велики део билатералних државних дугова за дате земље, а када се томе дода заваравалући утицај „теорије о замци дуговања“, релевантно пројектно финансирање у оквиру иницијативе „Појас и пут“ под великим је притиском јавности. Неопходно је да Кина и њени партнери у оквиру ове иницијативе усмере међународну заједницу ка објективном и рационалном разумевању проблема дуговања, анализирајући природу конкретних дуговања и омогућавајући лакше решавање питања дуговања у одређеним државама, тражећи одрживи модел инвести-

рања и финансирања како би се применила филозофска пракса „подучавања људи како да пецају док им се истовремено даје уловљена риба“ и како би се помогло партнерима у оквиру иницијативе да унапреде своју унутрашњу динамику друштвеног и економског развоја и способност самосталног деловања.

Треће, све више се интензивира директна спољна конкуренција. Спољна конкуренција у вези с иницијативом „Појас и пут“ дели се на три нивоа. Први ниво је представљање тзв. конкурентних алтернатива као што су „Мрежа плавих тачака“, „Изградимо бољи свет“ и „Партнерство за глобалну инфраструктуру и улагања“, које теже да повећају инвестиције у Африци, на Блиском истоку, у Јужној Азији и Латинској Америци, да се с Кином надмећу око глобалног инфраструктурног тржишта где је пресудно да ли је неко „са мном или против мене“ и да подстакну „раздвајање“ индустријских канала, десинизацију и намерно избегавање ризика. Друго, прибегавање институционалним правилима ради стављања „меких окова“ на кинеску иницијативу у области екологије, финансија и транспарентности како би се блокирао процес изградње „Појаса и пута“ и истовремено спречило да правила и стандарди у пракси изградње „Појаса и пута“ постану глобална правила и стандарди. Треће, покретање когнитивног рата против ове иницијативе и даље производи погрешне аргументе као што су: замка дуговања, замена правила, ново колонијално ширење, пљачка ресурса, дигитална инфилтрација и опасност по вредности, како би се применила њихова предност у постављању агенде, наративне вештине, медијске мреже и

технологије у навођењу међународног мњења да нападне и омаловажи иницијативу „Појас и пут“, тј. њену изворну филозофску сврху, резултате изградње и могућности развоја. Наизглед објективна и неутрална, мала група земаља покушава да посредством невладиних организација, агенција за рејтинг и консултаната за управљање искористи слабе тачке у сарадњи у оквиру иницијативе, изврне чињенице, говори у суперлативу и поквари атмосферу.

Четврто, граница између глобалног развоја и безбедности постаје све мање јасна. Важна манифестација света који улази у нови период турбуленција и промена јесте све већи терет безбедности, при чему безбедносна логика искључује и потискује развојну логику. „Појас и пут“ јесте иницијатива за кооперативни развој чији резултати не само што воде ка локалном економском и друштвеном развоју већ и позитивно утичу на међународни мир и стабилност. Међутим, поједине силе чврсто се држе менталитета хладног рата и логике политике моћи, посматрајући ову иницијативу из перспективе блоковског супарништва, претерано политизујући економску сарадњу, погрешно тумачећи концепт безбедности и изазивајући сарадњу у оквиру иницијативе логиком геополитике. У међувремену, украјинска криза и авганистанско питање, као и тероризам, преваре у телекомуникацијама, биобезбедност, безбедност хране и енергетике дубоко утичу на свеопште ширење изградње „Појаса и пута“. Пошто је све теже избећи разне проблеме, неопходно је да сарадња у оквиру иницијативе: активно заузме позитиван став према којем развој и безбедност међусобно истичу оно најбоље, активно одо-

лева утицају одређене политичке и безбедносне логике, покуша да на најбољи начин одржи општи смер економске глобализације, осигура глобалне индустријске и трговинске ланце снабдевања, повећа међународну безбедносну сарадњу и заштити заједничке интересе свих страна у сарадњи у оквиру иницијативе како би се створили услови за решавање горућих и озбиљних међународних питања кроз практичну сарадњу.

Даље теоријске и практичне иновације с циљем глобалног заједничког развоја

Изградња „Појаса и пута“ у пракси је створила нову парадигму међународне економске сарадње, остварила нове резултате у глобалном заједничком развоју и постала важна практична платформа за изградњу заједнице са заједничком будућношћу човечанства. Гледајући у будућност, изградња квалитетног заједничког „Појаса и пута“ наставиће да уноси теоријске и практичне иновације за глобални заједнички развој, подстиче настанак већег броја материјалних и културних добара као допринос свету и помаже разним земљама у унапређењу процеса модернизације као заједничког циља.

Прво, изградња „Појаса и пута“ враћа питање развоја у суштину међународне агенде. Данас је светски економски опоравак и даље слаб, антиглобализација је прилично јака, јаз у развоју између севера и југа све је већи, енергетска и прехрамбена безбедност суочавају се са изазовима, постоји проблем неуравнотеженог,

Ванг Лијонг

Лин Јоуглијанг

Достигнућа изградње „Појаса и пута“

у протеклој деценији и могућности развоја

недовољног и неодрживог глобалног развоја, док је развојна агенда изложена ризику од политизације и маргинализације. Практично искуство Кине показује да, пошто је развој темељ и кључ за решавање свих проблема, проблеми који се јављају током развоја могу се решити само даљим и бољим развојем. Чињеница да је изградња „Појаса и пута“ наишла на топао пријем и активно учешће међународне заједнице може се у великој мери приписати томе да она правилно сагледава главни проблем људског развоја, да је открила основни узрок проблема и пронашла кључ за решавање проблема. Изградња „Појаса и пута“ подржава развојну оријентацију и наводи све укључене стране да врате развој у суштину међународне агенде и да спрече маргинализацију развојног питања. У исто време, „Појас и пут“ јесте свеобухватни оквир сарадње који укључује велики број тела, домена, индустријских облика и модела, а који наилази на разне проблеме и изазове у пракси своје изградње, због чега је неопходно бити усмерен на прагматичну сарадњу и на развојне потребе, решавати хитне развојне проблеме у пракси, подстицати ентузијазам свих укључених страна за сарадњу решавањем болних тачака и потешкоћа, обједињавајући на тај начин трајне покретачке снаге за сарадњу.

Друго, реч је о интензивном подстицању инфраструктурне и индустријске сарадње. Пракса изградње „Појаса и пута“ током протекле деценије показује да је инфраструктурна и индустријска сарадња средишња тачка за остваривање развоја земаља у развоју и важан основ за спречавање да економија изгуби свој суштински карактер и постане фик-

тивна. Грађење квалитетне, одрживе, отпорне на ризик, рационално ценовне, инклузивне и конкретне инфраструктуре и подстицање индустрије да се уклопи у локалне ресурсе и конкурентне предности помаже земљама у развоју да се интегришу у глобалне индустријске, трговинске и вредносне ланце, да повећају своју независност и право гласа и да остваре повезан, заједнички развој. Према извештајима релевантних истраживачких тела, у будућности ће доћи до годишњег мањка глобалних инфраструктурних инвестиција од отприлике трилион долара, а укупна потражња на глобалном инфраструктурном тржишту ће бити већа од понуде, па ће, сасвим могуће, велике земље моћи да остваре заједничку предност и удруже се у промовисању глобалног процеса повезивања. Иницијатива „Појас и пут“ и даље је усредсређена на инфраструктурно повезивање и сарадњу производних капацитета, дајући Кини потпуну предност у инфраструктури, производним капацитетима и пратећим индустријским постројењима и омогућавајући јој да буде покретачка снага економског развоја њених партнера у оквиру ове иницијативе. У исто време, ова иницијатива промовише концепт отварања и инклузије, отворена је за све концепте глобалне инфраструктурне сарадње, наставља да се залаже за иновације у доменима, моделима, путевима и механизмима сарадње и за синергију свих укључених страна у заједничким напорима за ширење глобалне сарадње у инфраструктури и производним капацитетима.

Треће је истраживање постизања дугорочног дејства кооперативних механизма у свим доменима. Изградња „Појаса и пута“ јесте

пројекат века који захтева стално истраживање оптималних и одрживих модела сарадње. Филозофски захтеви за опсежне консултације, заједнички допринос и заједничке користи, као и за отвореност, зелени развој, чисто управљање, високи стандард одрживости и допринос животу људи, представљају смернице квалитетне и заједничке изградње „Појаса и пута“. Ови филозофски захтеви ће се претворити у конкретну праксу. Инфраструктура има упадљиве атрибуте јавног добра и не може се ослонити само на тржишну логику и корпоративну снагу, већ је неопходно да и државне

владе одиграју своју улогу. Стога је важно истражити одрживи модел инфраструктурно снабдевања и дати простора синергији између влада и предузећа. Пошто постоји много пројеката великих инвестиција, дугачког трајања и спорих резултата у изградњи „Појаса и пута“, сувише унитаран извор финансирања довео би до снажног финансијског притиска. Зато је неопходно истражити одрживи модел инвестирања и финансирања, привући улагања мултилатералних развојних агенција и финансијских институција из развијених земаља, повећати удео финансирања у капиталу и проширити

Председник Републике Србије Александар Вучић са делегацијом компаније HBIS Group Steel коју предводи генерални директор Сонг Сихаи, Београд, октобар 2022

Фото: Димитрије Гол

Ванг Лијонг

Лин Јоуглијанг

Достигнућа изградње „Појаса и пута“

у протеклој деценији и могућности развоја

тржишну сарадњу с трећим странама како би се створио чврст круг инвестирања, развоја и прихода. Да би пројекти у оквиру „Појаса и пута“ били економски корисни и видљиви локалним заједницама, неопходно је пажљиво слушати интересе и предлоге народа, свеобухватно разматрајући директне и реалне приходе, као и дугорочне и свеобухватне ефекте, истраживати одрживе механизме за корисну друштвену и економску интеракцију, сумирати искуство које се може употребити и промовисати, склонити препреке и поделу између економске логике и друштвене логике.

Четврто је координација унапређења практичног развоја и теоријских иновација. Баш као што је представљање иницијативе „Појас и пут“ само по себи пионирски пројекат како у теорији, тако и у пракси, квалитетна изградња „Појаса и пута“ захтева динамичне иновације. Неопходно је да иницијатива „Појас и пут“ прошири нове домене сарадње као што су Зелени пут свиле, Дигитални пут свиле и Здравствени пут свиле, истражи нове моделе сарадње попут оне између влада, компанија и на локалном нивоу, унапреди развој новог начина размишљања, вредности, правила и стандарда,

те да промовише нове технологије као што су вештачка интелигенција, велики подаци, рачунарство у облаку и интернет ствари. Потребно је служити изградњи нове развојне парадигме, заједнички спроводити Глобалну развојну иницијативу, Глобалну безбедносну иницијативу и Глобалну цивилизацијску иницијативу, искористити нове потенцијале за глобални заједнички развој и унети динамику у изградњу заједнице за заједничку будућност човечанства. У исто време, иницијатива „Појас и пут“ садржи дубоку мудрост кинеске филозофије и превазилази традиционални западњачки теоријски оквир у погледу економије, развоја и сарадње, разбија празноверје и стазе зависности, остварује свеобухватну иновативност и велике резултате у филозофским темељима, тражењу вредности, односно у моделима, методима и путевима сарадње. Теоријски систем и дискурзивни систем „Појаса и пута“ наставиће да се обогаћују кроз практични развој, дајући „златни дар“ у виду теоријске и мисаоне подршке квалитетној заједничкој изградњи „Појаса и пута“ ради напредовања и стабилности, као и пружања идеолошке просвећености и практичног пута глобалном заједничком развоју и напретку.

Wang Liyong

Deputy Director of China Center
for Contemporary World Studies (CCCWS)
Beijing (PR China)

Lin Yongliang

Senior Research Fellow of China Center
for Contemporary World Studies
Beijing (PR China)

70 |

Belt and Road Construction's Achievement of the Past Decade and Development Prospect

Summary

Ten years ago, with deep insight into global development trends and to promote common development and human progress, General Secretary Xi Jinping put forward the grand Belt and Road Initiative. Now it can be concluded that it is a successful and globally important project which has advanced world economy, but also created a brand-new model of international cooperative development. This text offers a series of concrete data: for example, China has signed MoUs for the Digital Silk Road with 17 countries, established bilateral cooperation mechanisms for "Silk Road" e-commerce with 23 countries and built 34 cross-border terrestrial cable systems and several international submarine cables. More importantly, numerous forms of integration have been realized between those countries, from cooperation in culture, education, tourism, science and technology to the construction and expansion of transport infrastructure. Thanks to the open and partnering relationship, the paradigm of international cooperation development has been changed, which announces a prospect of expanding the cooperation domain with new projects such as the "Green Silk Road", the "Digital Silk Road" and the "Health Silk Road". It implies a new way of thinking and approach to the values, rules and standards, and the promotion of new technologies such as artificial intelligence, big data, cloud computing, and Internet of Things.

Keywords: "Belt and Road", development orientation, global infrastructural investments, struggle for power, turbulent period, new cooperation paradigm